

Bir başka deyişle bir anda birçok fotoğraf çekiyor ve daha sonra istediklerinize odaklanabiliyorsunuz. Doğal olarak bu makinenin çözünürlüğü megapixel olarak değil 11 Megaray (11milyon ışın) ifade ediliyor. Bu makine düşük ışık seviyelerinde de rahatça çalışabildiği için Lytro'da pozlama süresi, odaklama ve flaş yok. Fakat şu an arayüz yazılımı sadece Mac bilgisayarlarda çalışıyor ve çektiğiniz fotoğrafları sosyal medyada paylaşmanıza olanak sağlıyor. Windows için olan yazılım ise hâlâ geliştirme aşamasında. 8 ve 16 GB hafızalı modelleri www.Lytro.com websitesinde 400 \$ ve 500 \$ fiyatla satılıyor.

Beyin Büyüklüğü Sosyalleşme Becerisini Belirliyor

İlay Çelik

Yeni yapılan bir araştırma arkadaş sayısıyla beyin orbital prefrontal korteks adlı bölgesinin büyüklüğü arasında bir bağlantı olduğuna dair bulgular ortaya koydu. Araştırmaya göre çok sayıda arkadaşı olan insanlarda beyin bu bölgesi daha büyük oluyor. Araştırmanın sonuçları geçtiğimiz Şubat ayında *Proceedings of the Royal Society B* dergisinde yayımlandı.

Araştırma, British Academy'nin yüzüncü kuruluş yılı vesilesiyle başlatılan "Lucy to Language" projesi kapsamında, Oxford Üniversitesi'nden Profesör Robin Dunbar tarafından Liverpool, Manchester ve Edinburgh üniversitelerinden bilim insanlarının da işbirliğiyle yürütüldü.

Araştırmaya göre arkadaşlıklarımızı sürdürebilmek için bir dizi bilişsel beceriye sahip olmamız gerekiyor. Ancak "arkadaş" kelimesiyle tanıdıklarımızdan ziyade arkadaşlık ilişkisi içinde olduğumuz insanlar kast ediliyor. Sosyal bilimcilerin "zihin okuma" olarak da tabir ettiği bu bilişsel yetiler bir baş-

ka insanın ne düşündüğünü anlama kapasitesini ifade ediyor. Bu da insanlarla sohbet edebilmek dâhil karmaşık sosyal dünyamızla baş edebilmemize yarayan davranışları gösterebilmemizi sağlıyor. Bu araştırma ilk defa, bu becerilerdeki üstünlüğün beynin bazı anahtar bölgelerinin, özellikle frontal lobun büyüklüğüyle ilişkili olduğunu düşündürdü.

Bilişsel ve Evrimsel Antropoloji Enstitüsü'nden araştırmacı Profesör Dunbar, bu anlamıyla "zihin okuma"nın, "bir bireyin başkalarının zihin durumlarıyla ilgili doğal bir hiyerarşi izleyebildiği bir zihinsel durumu" ifade ettiğini belirtiyor. Dunbar *Othello* oyunundan bir örnek veriyor: "Shakespeare beş farklı zihinsel durumun izini sürmeyi başarıyor. İzleyicinin Iago'nun, Othello'nun Desdemona'nın Casio'yu sevdiğini sanmasını istediğine inanmasını amaçlıyor. Beş ayrı bireysel zihin durumuna hâkim olmak çoğu yetişkin için doğal üst sınırdır."

Araştırmacılar Liverpool Üniversitesi'ndeki Manyetik Rezonans ve Görüntü Analizi Araştırma Merkezi'nde 40 gönüllünün beyinlerinin anatomik MR görüntülerini çekerek üst düzey düşünmede görev alan beyin bölgesi olan prefrontal korteksinin büyüklüğünü ölçtü. Daha sonra katılımcılardan son yedi günde profesyonel olarak değil de sosyal olarak temas kurdukları herkesi sıralamaları istendi. Katılımcılar ayrıca "zihin okuma" becerilerini belirleyen bir teste tabi tutuldu.

Robin Dunbar daha fazla arkadaş olup da "zihin okuma" testinde daha başarılı olanların, ön beyin gözlemin üstünde yer alan kısmı olan orbital frontal korteks bölgesinde daha fazla sinir hücresine sahip olduklarını söylüyor. Bir bireyin beyin büyüklüğü ile arkadaş sayısı arasında bu şekilde bir bağlantı olduğunun anlaşılması, insanların beyinlerinin diğer primat türlerinininkinden daha büyük olmasının ardındaki mekanizmaların anlaşılmasına katkı sağlıyor. İnsanda beyin frontal lobu özellikle son yarım milyon yılda çarpıcı biçimde büyümüş.

Liverpool Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden araştırmacı Dr. Joanne Powell, araştırmalarının belki de en önemli bulgusunun, beyin büyüklüğü ile sosyal ağ büyüklüğü arasındaki ilişkinin "zihin okuma" becerileriyle ilişkili olduğunun ortaya konması olduğunu söylüyor. Powell buna beyinlerimizin büyüklüğünün sosyal becerilerimiz üzerinde belirleyici olduğu anlamına geldiğini ve çok sayıda arkadaşla sahip olmamızın bu sayede mümkün olduğunu ekliyor.

Profesör Dunbar, araştırmaya katılan gönüllülerin genel olarak birbirine yakın yaşlarda ve potansiyel olarak benzer sosyal etkinlik fırsatlarına sahip lisansüstü öğrencilerden oluştuğunu belirtiyor. Dunbar'a göre sosyalleşmeye ayrılacak boş zaman, coğrafya, kişilik ve cinsiyet hep arkadaşlık kurmayı etkileyen etmenler olsa da bu etmenlerin bir kısmının, özellikle cinsiyetin, aynı zamanda "zihin okuma" becerileriyle ilişkili olduğunu da biliyoruz. Dunbar çalışmalarının, başka insanların ne düşündüğünü anlamak ile sosyal ağ büyüklüğü arasında bir bağlantı olduğunu ortaya koyduğunu vurguluyor.

